

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2019. október 10.*

„Előzetes döntéshozatal – Személyek szabad mozgása – EUMSZ 45. cikk – Munkavállalók – 492/2011/EU rendelet – A 7. cikk (1) bekezdése – Posztdoktori egyetemi oktatók – Valamely más tagállamban teljesített korábbi releváns tevékenységi időszak figyelembevételének korlátozása – A magasabb díjazást a jelenlegi munkáltatónál szerzett szolgálati időhöz kapcsoló díjazási rendszer”

A C-703/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbbbíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2017. december 15-én érkezett, 2017. december 7-i határozatával terjesztett elő az

Adelheid Krah

és

az **Universität Wien**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a második tanács bírójaként eljárva (előadó) és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 23-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. Krah képviseletében S. Jöchtl,
- az Universität Wien képviseletében A. Potz Rechtsanwältin,
- az osztrák kormány képviseletében J. Schmoll, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és M. Kellerbauer, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. május 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 45. cikknek, a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 141., 1. o.) 7. cikke (1) bekezdésének és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 20. és 21. cikkének értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet az Adelheid Krah és az Universität Wien (bécsi egyetem, Ausztria) között a felperes által az Universität München (müncheni egyetem, Németország) és a bécsi egyetem alkalmazásában folytatott korábbi releváns tevékenysége időszakainak a díjazása összegének meghatározása céljából történő részleges figyelembevétele tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Valamely tagállamnak egy másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgárát a foglalkoztatási és munkafeltételek tekintetében nem kezelhetik állampolgársága miatt a hazai állampolgároktól [helyesen: munkavállalóktól] eltérő módon, különösen, ami a javadalmazást, a munkaviszony megszüntetését és munkanélkülivé válás esetén az újraelhelyezést vagy újrafoglalkoztatást illeti.”

Az osztrák jog

- 4 Az Universitätsgesetz 2002 (az egyetemekről szóló 2002. évi törvény, BGBl. I, 120/2002) 6. §-a értelmében a Rahmenkollektivvertrag für Arbeitnehmerinnen an Universitäten (egyetemi munkavállalókra vonatkozó kollektív keretszerződés, a továbbiakban: kollektív szerződés) kiterjed a jelenleg 21 egyetemet tömörítő szövetségbe tartozó valamennyi osztrák egyetemre mint munkáltatóra.
- 5 A kollektív szerződés 26. §-a (3) bekezdésének és 48. §-ának az alapügyre alkalmazandó változata szerint A. Krah a B1 besorolási fokozatba tartozik.
- 6 A kollektív szerződés 49. §-ának (3) bekezdése a következőket írja elő:

„A B1 besorolási fokozatban a havi bruttó díjazás 2696,50 euró.

Ezen összeg az alábbiak szerint emelkedik:

- a) hároméves tevékenységet követően 3203,30 euróra. A hároméves időtartam csökken azokkal az időszakokkal, amelyek tekintetében a munkakörrel összefüggő korábbi tapasztalatok igazolására kerül sor;
- b) az a) pont szerinti besorolásban végzett nyolcéves szolgálati időt követően vagy a munkaszerződés megkötésének feltételét képező doktori fokozat megszerzése (posztdoktori szintű munkakör) esetén 3590,70 euróra;
- c) a b) pont szerinti besorolásban végzett nyolcéves szolgálati időt követően 3978,30 euróra;

d) a c) pont szerinti besorolásban végzett nyolcévnyi szolgálati időt követően 4 186,90 euróra.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 A. Krah német állampolgár, és doktori fokozattal rendelkezik történelemből. Öt éven keresztül a müncheni egyetemen dolgozott oktatóként.
- 8 A 2000/2001-es téli szemesztertől a bécsi egyetemen dolgozott oktatóként.
- 9 A. Krah habilitációs dolgozatának benyújtását követően a bécsi egyetem 2002. március 12-i határozatával engedélyezte számára, hogy határozott idejű szerződés alapján egyetemi docensként oktasson. Ezt követően minden szemeszterben határozott idejű oktatói megbízások alapján legalább heti 7 tanórányi oktatást végzett.
- 10 2010. október 1-jétől A. Krah-t először a kollektív szerződés értelmében B1 besorolási fokozatba tartozó posztdoktori egyetemi oktatóként foglalkoztatták. Az eredetileg határozott időre szóló szerződését 2013. március 1-jétől határozatlan időre meghosszabbították. Illetménybesorolásának megállapítása céljából és a kollektív szerződésnek megfelelően az említett szerződés szempontjából semmilyen korábbi tevékenységi időszakot nem vettek figyelembe.
- 11 A bécsi egyetem rektorának 2011. november 8-i határozatával (a továbbiakban: 2011. november 8-i határozat) ezen egyetem azonban úgy döntött, hogy a 2011. október 1-jén vagy azt követően történő szolgálatba lépés esetén összesen legfeljebb négy év erejéig figyelembe veszi a posztdoktori egyetemi oktatók által végzett korábbi releváns tevékenység időszakait. Az ilyen korábbi releváns tevékenységi időszakok beszámítása során nem tettek különbséget az Ausztriában és a külföldön teljesített időszakok között.
- 12 A. Krah esetében a 2010. október 1-jéig visszamenőleges hatályú besorolása során korábbi négy év releváns szakmai tevékenységi időszakot vettek figyelembe, és így a kollektív szerződés 49. §-a (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott feltételek mellett a B1 fizetési fokozatba sorolták be, így négy év szolgálati idő volt szükséges a besorolási fokozatának következő fizetési fokozatába lépéséhez.
- 13 A. Krah kérelmet nyújtott be az Arbeits- und Sozialgericht Wienhez (bécsi szociális és munkaügyi bíróság, Ausztria), annak érdekében, hogy a korábbi tevékenységének összes időszakát, azaz a bécsi egyetemen töltött nyolc és fél évet és a müncheni egyetemen töltött öt évet vegyék figyelembe a magasabb fizetési fokozatba sorolásának érdekében. A felperes így a bécsi egyetem arra való kötelezését kérte, hogy a 2014. június 13. és 2015. augusztus 13. közötti időszakra járó fel nem vett díjazás jogcímén fizessen meg számára 2727,20 euró összeget, valamint annak kamatait.
- 14 Miután az Arbeits- und Sozialgericht Wien (bécsi szociális és munkaügyi bíróság) elutasította kérelmét, A. Krah fellebbezést nyújtott be e bíróság ítéletével szemben a kérdést előterjesztő bíróság, az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) előtt. Ez utóbbinak kétségei vannak az uniós jog által biztosított, az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének, valamint a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogának terjedelmét illetően.
- 15 E körülményekre tekintettel az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
„1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen az EUMSZ 45. cikket, a [492/2011 rendelet] 7. cikkének (1) bekezdését és [a Charta] 20. és 21. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, amely szerint a bécsi egyetem oktatói testületének egyik tagja által [korábbi releváns

tevékenységi időszakok] legfeljebb összesen három, illetve négy év időtartamban számíthatók be, attól függetlenül, hogy a bécsi egyetemnél vagy más ausztriai vagy külföldi egyetemekenél, illetve hasonló intézményeknél teljesített tevékenységi időszakokról van-e szó?

- 2) Ellentétes-e a munkavállalóknak az [EUMSZ 45. cikk] (2) bekezdése és a [492/2011 rendelet] 7. cikkének (1) bekezdése szerinti szabad mozgásával az olyan díjazási rendszer, amely nem teszi lehetővé a [korábbi releváns tevékenységi időszakok] teljes beszámítását, ugyanakkor az ugyanazon munkáltatónál szerzett szolgálati időhöz magasabb díjazást kapcsol?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 16 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az EUMSZ 45. cikket, a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését, valamint a Charta 20. és 21. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes a valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely valamely munkavállalónak az ezen egyetemnél posztdoktori egyetemi oktatói illetménybesorolásának megállapítása céljából az e munkavállaló által korábban teljesített releváns tevékenységi időszakokat legfeljebb összesen csak négy év erejéig veszi figyelembe, attól függetlenül, hogy ugyanezen egyetemnél vagy más, ebben a tagállamban vagy más tagállamban található egyetemekenél, illetve hasonló intézményeknél teljesített tevékenységi időszakokról van-e szó.
- 17 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy jóllehet az első kérdés a Charta 20. és 21. cikkére hivatkozik, az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből mindazonáltal kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság ezzel a kérdéssel azt kéri a Bíróságtól, hogy a munkavállalók szabad mozgása keretében értelmezze az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, valamint az e szabad mozgás akadályozásának fogalmát.
- 18 Noha igaz, hogy a Charta 21. cikkének (2) bekezdése kimondja az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 52. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Charta által elismert, a Szerződések egyes rendelkezéseiben szabályozott jogok csak az ott meghatározott feltételek és korlátozások mellett gyakorolhatók. A Charta 21. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) szerint e rendelkezés az EUMSZ 18. cikk első bekezdéséhez kapcsolódik, és annak megfelelően alkalmazandó (lásd analógia útján: 2013. július 4-i Gardella ítélet, C-233/12, EU:C:2013:449, 39. pont).
- 19 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 18. cikk, amely az állampolgárság alapján történő bármely hátrányos megkülönböztetés tilalmának általános elvét fogalmazza meg, csak az uniós jog által szabályozott azon esetekben alkalmazható önállóan, amelyekre az EUM-Szerződés nem tartalmaz hátrányos megkülönböztetést tiltó különös szabályt. Márpedig a munkavállalók szabad mozgásával összefüggésben az EUMSZ 45. cikk rögzíti a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét (lásd ebben az értelemben: 2017. július 18-i Erzberger ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 25–27. pont).
- 20 Ebből következően az első kérdést kizárólag az EUMSZ 45. cikk és a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján kell megvizsgálni.

Az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdéséről és a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdéséről

- 21 Az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdése az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetést tilt a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében. A 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése mindössze a hátrányos megkülönböztetés tilalmának az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdésében kimondott elvét fejt ki egyedi jelleggel a foglalkoztatási és munkafeltételekre vonatkoztatva, és ezért azt ugyanúgy kell értelmezni, mint ez utóbbi cikket (2019. december 5-i Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken ítélet, a továbbiakban: SALK-ítélet, C-514/17, EU:C:2013:193, 23. pont; 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 16. pont; 2019. május 8-i Österreichischer Gewerkschaftsbund ítélet, C-24/17, EU:C:2019:373, 68. és 69. pont).
- 22 Valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely az alkalmazandó fizetési fokozat meghatározása céljából a korábbi releváns tevékenységi időszakok részleges figyelembevételét írja elő, vitathatatlanul a foglalkoztatási és munkakörülmények körébe tartozik. E szabályozás tehát az előző pontban idézett rendelkezések hatálya alá tartozik (lásd analógia útján: SALK-ítélet, 24. pont; 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 17. pont).
- 23 E tekintetben állandó ítélkezési gyakorlat, hogy az EUMSZ 45. cikkben és az 492/2011 rendelet 7. cikkében szereplő egyenlő bánásmód szabálya nem csupán az állampolgárságon alapuló, nyílt hátrányos megkülönböztetést tiltja, hanem a hátrányos megkülönböztetés valamennyi leplezett formáját is, amelyek más megkülönböztető ismérvek alkalmazásával valójában ugyanahhoz az eredményhez vezetnek (lásd ebben az értelemben: SALK-ítélet, 25. pont; 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 18. pont; 2019. május 8-i Österreichischer Gewerkschaftsbund ítélet, C-24/17, EU:C:2019:373, 70. pont).
- 24 Ezen összefüggésben a Bíróság rámutatott, hogy a nemzeti jog valamely rendelkezése, még ha állampolgárság szerinti különbségtétel nélkül alkalmazandó is az összes munkavállalóra, közvetetten hátrányosan megkülönböztetőnek tekintendő, amennyiben jellegénél fogva inkább a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókat érintheti, mint a belföldi munkavállalókat, és következésképpen fennáll annak a veszélye, hogy különösen az előbbieket hozza hátrányosabb helyzetbe, kivéve ha azt objektív okok igazolják, és az arányos az elérni kívánt céllal (lásd ebben az értelemben: SALK-ítélet, 26. pont; 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 19. pont; 2019. május 8-i Österreichischer Gewerkschaftsbund ítélet, C-24/17, EU:C:2019:373, 71. pont).
- 25 A jelen ügyben a bécsi egyetem a 2011. november 8-i határozat értelmében úgy döntött, hogy a posztdoktori egyetemi oktatók illetménybesorolásának megállapítása céljából összesen legfeljebb négy év erejéig figyelembe veszi az általuk végzett korábbi releváns tevékenység időszakait, anélkül hogy különbséget tenne az Ausztriában és a külföldön szerzett időszakok között.
- 26 A kollektív szerződés a releváns szakmai tapasztalatot a „munkakörrel összefüggő korábbi tapasztalatokként” határozza meg, így nem csupán a korábbi, olyan tevékenységekkel egyenértékű, sőt akár azonos korábbi tevékenységek tartoznak e fogalomba, amelyeket a munkavállaló a bécsi egyetemen feladatai körében végezni köteles, hanem minden másfajta olyan tevékenység is, amely csupán hasznosnak bizonyul e feladat ellátása szempontjából, mint például az egyetemen kívüli tevékenység és a szakmai gyakorlat is.
- 27 A Bíróság előtti tárgyaláson megerősítették – amint arra a főtanácsnok az indítványának 55. pontjában rámutatott –, hogy e négyéves felső határ a bécsi egyetemen a posztdoktori egyetemi oktatói tevékenységtől eltérő feladatok ellátásának keretében szerzett szakmai tapasztalatra is vonatkozik.

- 28 Az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdésével és a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével ellentétes esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállását illetően előjáróban meg kell jegyezni, hogy az olyan határozat, mint a 2011. november 8-i, állampolgárságtól függetlenül a bécsi egyetemen alkalmazott valamennyi munkavállalóra alkalmazandó. Az ilyen határozatot tehát nem lehet úgy tekinteni, mint amely közvetlenül az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést valósít meg.
- 29 Ezzel együtt valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amely az alapügy tárgyát képezi, eltérő bánásmódot hoz létre a munkavállalók között azon munkáltatótól függően, amelynél a szakmai tapasztalatot megszerezték. A 2011. november 8-i határozatból ugyanis az következik, hogy az a szakmai tapasztalat, amelyet a posztdoktori egyetemi oktatói vagy azzal egyenértékű feladatokat ellátó munkavállaló a bécsi egyetemről eltérő egy vagy több egyetemen vagy hasonló intézményben szerzett, az ezen egyetemen történő szolgálatba lépésekor az illetménybesorolásának megállapítása érdekében akkor is legfeljebb csak négy év erejéig vehető figyelembe, ha a szakmai tapasztalata valójában meghaladja a négy évet. Így az ilyen munkavállalót a szolgálatba lépésekor alacsonyabb fizetési fokozatba sorolják be, mint azt a munkavállalót, aki a bécsi egyetemen összességében ugyanennyi ideig tartó tevékenységi időszakban látta el a posztdoktori egyetemi oktatói feladatokat.
- 30 A 2011. november 8-i határozat hátrányos helyzetbe hozza az összes osztrák, illetve más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalót, aki a posztdoktori egyetemi oktatói vagy azzal egyenértékű feladatokat a bécsi egyetemről eltérő egy vagy több egyetemen vagy hasonló intézményben négy évet meghaladó tevékenységi időszakban látott el, azokhoz képest, akik a bécsi egyetemen összességében ugyanennyi ideig tartó tevékenységi időszakban látták el a posztdoktori egyetemi oktatói feladatokat.
- 31 A munkavállalók közötti, azon munkáltató szerinti eltérő bánásmód, amelynél a figyelembe veendő szakmai tapasztalatot megszerezték, akkor tekintendő az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdése és a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében közvetetten hátrányosan megkülönböztetőnek, ha jellegénél fogva inkább a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókat érinteti, mint a belföldi munkavállalókat.
- 32 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy semmi nem utal arra, hogy a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalók, amennyiben posztdoktori egyetemi oktatói állásra pályáznak, az osztrák munkavállalókhöz képest jellemzőbben látták el e tevékenységet vagy azzal egyenértékű feladatokat a bécsi egyetemről eltérő egy vagy több egyetemen vagy hasonló intézményben négy évet meghaladó tevékenységi időszakban. Következésképpen nem bizonyított, hogy a 2011. november 8-i határozat különösen az osztrák munkavállalókat részesíti előnyben a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókkal szemben.
- 33 Egyébiránt, ellentétben azzal, amit a Bizottság az írásbeli észrevételeiben állít, az, hogy a 2011. november 8-i határozat az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdése és a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében vett közvetett hátrányos megkülönböztetés forrása, nem következik a SALK-ítéletből levezethető okfejtésből.
- 34 Az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó nemzeti szabályozás ugyanis előírta, hogy a Land Salzburghoz (Salzburg tartomány, Ausztria) a besorolási osztályuk magasabb fizetési fokozatába történő előrelépése szempontjából irányadó referencia-időpont meghatározása érdekében teljes egészében figyelembe kell venni az ezen önkormányzat szolgálatában megszakítás nélkül szerzett szolgálati időt, míg az összes egyéb tevékenységi időszakot csak 60%-ban kellett figyelembe venni. Amint az a SALK-ítélet 40. pontjából kitűnik, e szabályozás célja az volt, hogy lehetővé tegye a mobilitást a különféle munkáltatók csoportján belül, függetlenül attól a kérdéstől, hogy az e csoport egyik munkáltatójánál szerzett szakmai tapasztalat releváns volt-e az említett csoport egy másik munkáltatójánál ellátandó feladatokra tekintettel.

- 35 Az említett ítélet 28. pontjában a Bíróság megállapította, hogy az ilyen szabályozás inkább a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókat érintheti, mint a belföldi munkavállalókat, különösen az előbbieket hátrányosabb helyzetbe hozva, mivel ezen munkavállalók nagy valószínűség szerint valamely, Ausztriától eltérő tagállamban szereztek szakmai tapasztalatot, mielőtt őket a Land Salzburg szervezeti egységeinél alkalmazták volna. Az említett szabályozás így inkább a belföldi munkavállalók mobilitását részesíti előnyben, mint a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókéét.
- 36 Mindazonáltal, amint azt a Bíróság a jelen ítélet 32. pontjában megállapította, az alapügyben nem ez a helyzet.
- 37 Ebből következően a SALK-ítéletből levezethető okfejtés nem alkalmazható az alapügyben szereplő, a 2011. november 8-i határozat nyomán előállt tényállásra (lásd analógia útján: 2019. március 13-i *Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach* ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 33. pont).
- 38 A fenti megfontolásokból következik, hogy valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely bár a munkavállalók között eltérő bánásmódot valósít meg azon munkáltató szerint, amelynél a figyelembe veendő szakmai tapasztalatot megszerezték, nem tekinthető közvetetten hátrányosan megkülönböztetőnek a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókkal szemben, következésképpen az EUMSZ 45. cikk (2) bekezdésével ellentétesnek sem.

Az EUMSZ 45. cikk (1) bekezdéséről

- 39 Azt is meg kell még határozni, hogy valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amely az alapügy tárgyát képezi, a munkavállalók szabad mozgásának az EUMSZ 45. cikk (1) bekezdésében tiltott korlátozásának minősül-e.
- 40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUM-Szerződés, valamint a 492/2011 rendelet személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek összessége annak megkönnyítését szolgálja, hogy a tagállamok állampolgárai az Unió egész területén bármilyen kereső tevékenységet folytathassanak, és e rendelkezésekkel ellentétes minden olyan intézkedés, amely ezeket az állampolgárokat hátrányosan érintheti, amennyiben másik tagállam területén kívánnak kereső tevékenységet folytatni (*SALK-ítélet*, 32. pont; 2019. május 8-i *Österreichischer Gewerkschaftsbund* ítélet, C-24/17, EU:C:2019:373, 77. pont).
- 41 Ebben az összefüggésben a tagállamok állampolgárait megilleti különösen az a közvetlenül a Szerződésből eredő jog, hogy származási tagállamukat elhagyva másik tagállam területén tartózkodjanak abból a célból, hogy ott tevékenységet folytassanak. Következésképpen az EUMSZ 45. cikkel ellentétes bármely olyan intézkedés, amely alkalmas arra, hogy megzavarja vagy kevésbé vonzóvá tegye az e cikk által biztosított alapvető szabadságnak az uniós polgárok általi gyakorlását (2017. július 18-i *Erzberger* ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az akadályozás fennállásáról

- 42 Az alapügyben a 2011. november 8-i határozat értelmében egy posztdoktori egyetemi oktatónak a bécsi egyetemről eltérő egyetemen eltöltött korábbi releváns tevékenységi időszakait ez utóbbi egyetem az illetménybesorolásának megállapítása céljából csak négy év erejéig veszi figyelembe.

- 43 Amint az a jelen ítélet 26. pontjából kitűnik, a releváns szakmai tapasztalat fogalmába nem csupán a korábbi, olyan tevékenységekkel egyenértékű, sőt akár azonos korábbi tevékenységek tartoznak, amelyeket a munkavállaló a bécsi egyetemen feladatai körében végezni köteles, hanem minden másfajta olyan tevékenység is, amely csupán hasznosnak bizonyul e feladat ellátása szempontjából.
- 44 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Unió elsődleges joga nem garantálhatja a munkavállaló számára, hogy a származási tagállamától eltérő tagállamba történő áttelepülés szociális szempontból semleges lesz, mivel a tagállamok szociális biztonsági rendszerei és jogszabályai közötti eltérésekre tekintettel az ilyen áttelepülés a szociális védelem terén az esettől függően lehet kisebb vagy nagyobb mértékben előnyös vagy hátrányos az ily módon érintett személy számára (lásd analógia útján: 2017. július 18-i Erzberger ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 34. pont; 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 37. pont).
- 45 Így az EUMSZ 45. cikk az említett munkavállaló számára nem biztosítja a fogadó tagállamban az olyan munkafeltételekhez való jogot, amilyenekben a származási tagállamában ez utóbbi állam jogszabályai alapján részesült (2017. július 18-i Erzberger ítélet, C-566/15, EU:C:2017:562, 35. pont).
- 46 Az uniós jog ugyanis kizárólag azt biztosítja, hogy a származásuk szerinti tagállamtól eltérő tagállam területén tevékenységet folytató munkavállalókra ugyanazok a feltételek vonatkozzanak, mint a fogadó tagállam nemzeti jogának hatálya alá tartozó munkavállalókra (2019. január 23-i Zyla ítélet, C-272/17, EU:C:2019:49, 45. pont; 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet, C-437/17, EU:C:2019:193, 38. pont).
- 47 Először is, az egyenértékű szakmai tapasztalatot illetően meg kell állapítani, hogy azokat a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókat, akik négy évet meghaladó tevékenységi időszak során a származási tagállamukban található egy vagy több egyetemen vagy hasonló intézményben posztdoktori egyetemi oktatói vagy azzal egyenértékű munkakört töltöttek be, visszatartják attól, hogy a bécsi egyetemen posztdoktori egyetemi oktatói állásra pályázzanak, és ennél fogva a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolják, amennyiben annak ellenére, hogy a származási tagállamukban lényegében ugyanazt a munkát végezték, a szakmai tapasztalatukat az illetménybesorolásuk megállapításakor nem veszik figyelembe egészében.
- 48 Márpedig az, hogy az egyenértékű szakmai tapasztalat részleges figyelembevételre alkalmas a munkavállalók szabad mozgásának akadályozására – ellentétben a 2019. március 13-i Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach ítélet (C-437/17, EU:C:2019:193, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) alapjául szolgáló ügyel, ahol az alkalmazottak munkáltatóval szembeni hűségének jutalmazásáról volt szó –, amint az különösen ezen ítélet 33. pontjából kitűnik, nem támaszkodik túlságosan esetleges és közvetett körülményekre.
- 49 A jelen ügyben az Ausztriától eltérő valamely tagállam egyetemén a munkavállalók által szerzett egyenértékű szakmai tapasztalat egészének figyelembevételre alkalmas az eredményezné, hogy más tagállamok azon állampolgárságával rendelkező munkavállalókra, akik négy évet meghaladó tevékenységi időszak során a származási tagállamukban található egy vagy több egyetemen vagy hasonló intézményben posztdoktori egyetemi oktatói vagy azzal egyenértékű munkakört töltöttek be, az illetménybesorolásuk megállapítása céljából azonos feltételek vonatkoznak, mint azon munkavállalókra, akik ugyanazon teljes időtartamon belül a bécsi egyetemen töltöttek be posztdoktori oktatói munkakört. Következésképpen észszerűen feltételezhető, hogy e munkavállalók azon döntésének releváns körülményéről van szó, hogy a bécsi egyetemen posztdoktori egyetemi oktatói állást pályáznak meg, és elhagyják származási tagállamukat.
- 50 Másodsorban, ami ezzel szemben a szakmai tapasztalat egészének figyelembevételét illeti, amely csupán hasznosnak bizonyult a posztdoktori egyetemi oktatói feladat ellátása szempontjából, anélkül hogy egyenértékű lenne azzal, ennek figyelembevételét a munkavállalók EUMSZ 45. cikk létrehozott szabad mozgásának elve nem követeli meg, mivel nem szükséges annak biztosítása érdekében, hogy az osztrák

munkavállalókra és a más tagállamok állampolgárságával rendelkező munkavállalókra díjazási besorolásuk érdekében ugyanazon feltételek vonatkozzanak. Ugyanis, annak megállapítása, hogy azon munkavállalót, akinek a származási tagállamban szerzett egyenértékű szakmai tapasztalatának egészét már figyelembe vették valamely másik tagállam egyetemén az eredeti posztdoktori egyetemi oktatói illetménybesorolása szempontjából, visszatartaná attól, hogy ezen állásra jelentkezzen, ha az általa a származási tagállamban szerzett összes más típusú szakmai tapasztalatot nem vettek volna figyelembe, túlságosan esetleges és közvetett körülményekre támaszkodna ahhoz, hogy ezt a munkavállalók szabad mozgása akadályozásának lehessen tekinteni.

- 51 A releváns szakmai tapasztalat részleges figyelembevétele esetén tehát különbséget kell tenni egyrészt az egyenértékű szakmai tapasztalat, másrészt bármilyen másfajta olyan szakmai tapasztalat között, amely csupán hasznosnak bizonyul a posztdoktori egyetemi oktatói feladatok ellátása szempontjából.
- 52 Következésképpen, ha beigazolódik, hogy A. Krah a müncheni egyetemen olyan tevékenységet végzett, amely lényegében egyenértékű azzal, amelyet a bécsi egyetemen posztdoktori egyetemi oktatóként végez, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, az a tény, hogy e szakmai tapasztalatot nem veszik figyelembe egészében, a szabad mozgás akadályának minősül.
- 53 Ezzel szemben, ha A. Krah a származási tagállamában nem szerzett ilyen, ezzel egyenértékű szakmai tapasztalatot, e tapasztalatnak a bécsi egyetemen történő részleges figyelembevétele nem minősül ilyen akadálynak.
- 54 Ebből következik, hogy amennyiben valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amelyről az alapügyben szó van, nem veszi figyelembe egészében a származási tagállamban szerzett korábbi egyenértékű tevékenységi időszakokat, alkalmas arra, hogy kevésbé vonzóvá tegye a munkavállalók szabad mozgását, megsértve ezzel az EUMSZ 45. cikk (1) bekezdését.

A korlátozás igazolásáról

- 55 Valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amilyen az alapügyben szerepel, csak akkor megengedhető, ha az EUM-Szerződéssel összeegyeztethető jogszerű célt szolgál vagy közérdeken alapuló kényszerítő indokok igazolják. Ilyen esetben még az is szükséges, hogy alkalmazása az elérni kívánt célkitűzés megvalósítására alkalmas legyen, és ne lépjen túl az annak megvalósításához szükséges mértéken (lásd ebben az értelemben többek között: SALK-ítélet, 36. pont; 2019. május 8-i Österreichischer Gewerkschaftsbund ítélet, C-24/17, EU:C:2019:373, 84. pont).
- 56 E tekintetben a bécsi egyetem a 2006. október 3-i Cadman ítélet (C-17/05, EU:C:2006:633) 34. és azt követő pontjaira hivatkozva azzal érvel, hogy a 2011. november 8-i határozatnak az a célja, hogy jutalmazza az érintett területen szerzett szakmai tapasztalatot, amely alapján a munkavállaló jobban tudja ellátni feladatait. Általában négyéves szakmai tapasztalat szükséges a posztdoktori egyetemi oktatói tevékenység optimális végzését lehetővé tévő pedagógiai ismeretek megszerzéséhez, mivel ezen ismereteket a tevékenység első éveiben szerzik meg. Ezzel szemben a négy évet meghaladó szakmai tapasztalat figyelembevétele nem eredményezi a munkavállaló számára az elvárt feladatok jobb teljesítését.
- 57 Kétségtelen, hogy a Bíróság ezen ítélete 34. pontjában kimondta, hogy többek között az azon tapasztalat megszerzésének jutalmazása, amely a munkavállaló számára feladatainak jobb teljesítését teszi lehetővé, jogszerű bérpolitikai célnak minősül.
- 58 E tekintetben a Bíróság az említett ítélet 35. pontjában megállapította, hogy főszabály szerint a szolgálati idő kritériumának alkalmazása alkalmas e cél elérésére. A szolgálati idő ugyanis egyet jelent a megszerzett tapasztalattal, és ez a munkavállaló számára lehetővé teszi feladatainak jobb teljesítését.

- 59 A jelen ügyben azonban a bécsi egyetem négy évre korlátozza az egyenértékű szakmai tapasztalatnak az illetménybesorolás szempontjából figyelembe veendő évei számát. Ennek megfelelően megkérdőjelezi azt a tényt, hogy az idők során szerzett tapasztalat az elvárt feladatok minőségileg jobb teljesítését eredményezi.
- 60 Ezenkívül a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy bár ezen egyetem posztdoktori egyetemi oktatói elsősorban oktatási tevékenységet végeznek, kötelesek kutatási tevékenységet is végezni és adminisztratív feladatokat is ellátni, amelyek tekintetében nem állították, hogy az egyenértékű szakmai tapasztalat éveinek számát ne kellene teljes egészében ugyanúgy figyelembe venni, mint ahogy azt a kezdettől fogva az említett egyetemen foglalkoztatott posztdoktori egyetemi oktatók esetében teszik.
- 61 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a munkavállalók szabad mozgásának a 2011. november 8-i határozat szerinti akadályozása nem tűnik alkalmasnak az általa kitűzött cél megvalósításának biztosítására.
- 62 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 45. cikk (1) bekezdés úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely valamely munkavállalónak az ezen egyetemen posztdoktori egyetemi oktatói illetménybesorolásának megállapítása céljából az e munkavállaló által más tagállamban korábban teljesített tevékenységi időszakokat legfeljebb összesen csak négy év erejéig veszi figyelembe, amennyiben e tevékenység egyenértékű, sőt azonos volt azzal, amelyet az említett munkavállaló e posztdoktori egyetemi oktatói feladatok körében végezni köteles.
- 63 Ezzel szemben az EUMSZ 45. cikket és az 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az ilyen szabályozás, ha a valamely másik tagállamban korábban folytatott tevékenység nem volt egyenértékű az említett posztdoktori egyetemi oktatói feladatok ellátásával, hanem csupán hasznosnak bizonyult ahhoz.

A második kérdésről

- 64 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 45. cikket és a 492/2011 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely tagállam egyetemének olyan illetményrendszere, amely nem írja elő a valamely másik tagállamban foglalkoztatott munkavállaló által teljesített, releváns korábbi szakmai tevékenység időszakai egészének figyelembevételét, ugyanakkor az ezen egyetemen szerzett szolgálati időhöz magasabb díjazást kapcsol.
- 65 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 115. pontjában rámutatott, e második kérdés az elsőhöz kapcsolódik, mivel az a 2011. november 8-i határozatban megállapított korábbi releváns szakmai tevékenység időszakainak részleges figyelembevételére is utal.
- 66 Amint az az első kérdésre adott válaszból következik, amennyiben beigazolódik, hogy A. Krah a müncheni egyetemen olyan tevékenységet végzett, amely lényegében egyenértékű azzal, amelyet a bécsi egyetemen posztdoktori egyetemi oktatóként végez, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, az a tény, hogy e korábbi szakmai tapasztalatot nem veszik teljes egészében figyelembe, a munkavállalók szabad mozgása akadályának minősül.
- 67 Mindazonáltal az olyan díjazási rendszer, amely a jelenlegi munkáltatónál szerzett szolgálati időhöz magasabb díjazást kapcsol, mint amelyet a jelen esetben a kollektív szerződés meghatároz, önmagában nem képez ilyen akadályt.

- 68 Ha ugyanis a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság azt állapította volna meg, hogy a bécsi egyetemen az A. Krah által a müncheni egyetemnél teljesített, korábbi egyenértékű tevékenységi időszakokat egészében el kell ismerni, az érintettet ugyanazon fizetési fokozatba sorolják be, mint amely akkor lett volna alkalmazandó, ha e korábbi tevékenységi időszakokat a bécsi egyetemen teljesítette volna. Ennélfogva az ilyen munkavállaló nem kerül hátrányosabb helyzetbe egy másik, a bécsi egyetemnél ugyanazon időtartamú tevékenységi időszak egésze során alkalmazott másik posztdoktori egyetemi oktatóhoz képest. A munkavállalók e két típusát a fenti pontokban említett díjazási rendszer alkalmazásával azonos módon kell szolgálati idejük szerint magasabb fizetési fokozatba besorolni.
- 69 Ebből következik, hogy a második kérdésre nem kell válaszolni, amennyiben a Bíróság által az első kérdésre adott válasz fényében a kérdést előterjesztő bíróság az alapügyben megállapítja a munkavállalók szabad mozgásának akadályozását.
- 70 Ezzel szemben, ha A. Krah a származási tagállamában nem szerzett ilyen egyenértékű szakmai tapasztalatot, e tapasztalatnak a bécsi egyetem általi részleges figyelembevétele nem minősül ilyen akadálynak.
- 71 Ilyen akadály hiányában a második kérdés valójában arra a helyzetre vonatkozik, amikor a bécsi egyetem által alkalmazott posztdoktori egyetemi oktató úgy dönt, hogy elhagyja ezt az egyetemet azért, hogy egy másik, Ausztriától eltérő tagállamban található egyetemen helyezkedjen el, majd később visszatér ezen első egyetemre.
- 72 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint, ha a nemzeti bíróság által feltett kérdések uniós jogi rendelkezések értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles a kérelemről határozni, kivéve ha nyilvánvaló, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem valójában arra irányul, hogy hipotetikus természetű kérdésben nyilvánítson véleményt (2015. október 1-jei O ítélet, C-432/14, EU:C:2015:643, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Amennyiben kiderül, hogy a feltett kérdés az alapügybeli jogvita eldöntéséhez nyilvánvalóan nem bír jelentőséggel, a Bíróságnak meg kell állapítania a kérelem okafogyottságát (2013. október 24-i Stoilov i Ko ítélet, C-180/12, EU:C:2013:693, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 73 A jelen ügyben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 126. pontjában rámutatott, a Bírósághoz benyújtott iratokban semmi sem utal arra, hogy A. Krah esetében a jelen ítélet 72. pontjában említett helyzet állna fenn. Ebből következik, hogy amennyiben az első kérdésre adott válasz fényében a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja a munkavállalók szabad mozgásának akadályozását, nem kell válaszolni a második kérdésre sem.
- 74 Az előzőeket figyelembe véve a második kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

- 75 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 45. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes valamely tagállam egyetemének olyan szabályozása, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely valamely munkavállalónak az ezen egyetemnél posztdoktori egyetemi oktatói illetménybesorolásának megállapítása céljából az e munkavállaló által más tagállamban korábban teljesített tevékenységi

időszakokat legfeljebb összesen csak négy év erejéig veszi figyelembe, amennyiben e tevékenység egyenértékű, sőt azonos volt azzal, amelyet az említett munkavállaló e posztdoktori egyetemi oktatói feladatok körében végezni köteles.

Az EUMSZ 45. cikket és a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az ilyen szabályozás, ha az e másik tagállamban korábban folytatott tevékenység nem volt egyenértékű az említett posztdoktori egyetemi oktatói feladatok ellátásával, hanem csupán hasznosnak bizonyult ahhoz.

Aláírások